

De Stemming van 5 mei 2019

Deze week zien we weinig verschuivingen. Wat we zien we vooral op het vlak van kiezers, die wat minder zeggen dat ze niet weten welke partij te stemmen. Daarnaast is een deel van het beperkte negatieve effect van de gebeurtenissen bij FVD vorige week weer verdwenen.

Dit leidt tot de onderstaande uitslag:

Peiling Zetelverdeling

zetels	TK2017	28-4-2019	5-5-2019	Versch. t.o.v. vorige week	Versch. t.o.v. TK2017
FVD	2	26	27	1	25
VVD	33	22	23	1	-10
GroenLinks	14	18	17	-1	3
CDA	19	15	14	-1	-5
PvdA	9	14	14		5
D66	19	11	11		-8
PVV	20	9	9		-11
SP	14	9	9		-5
Partij voor de Dieren	5	8	8		3
ChristenUnie	5	7	7		2
DENK	3	4	4		1
50PLUS	4	4	4		0
SGP	3	2	2		-1
Overige partijen		1	1		1
Totaal	150	150	150		
Coalitie	76	55	55		-21

Aan bewoners van Amsterdam hebben we gevraagd wat ze vinden van de voorstellen van het gemeentebestuur inzake het niet meer met benzine- en dieselauto's binnen de ring te mogen rijden vanaf 2030.

56% reageert positief op dat voorstel en 34% negatief. De kiezers van GroenLinks, PvdA, D66 en PvdD zijn in ruime meerderheid positief. Die van de overige partijen in ruime meerderheid negatief

Oordeel over voorstel om in 2030 geen benzine- en dieselauto's binnen de ring van Amsterdam toe te laten (inwoners Amsterdam)

verticaal gepercenteerd	Amsterdam	Stemt nu						
		VVD	D66	GrLnks	PvdA	PvdD	FVD	Overige
Positief	56%	28%	71%	94%	75%	65%	13%	33%
Neutraal	9%	11%	4%	1%	4%	18%	6%	10%
Negatief	34%	58%	25%	5%	21%	14%	81%	56%
Weet niet/geen antwoord	1%	2%	0%	0%	0%	1%	0%	1%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Kiezers niet woonachtig in Amsterdam zijn duidelijk minder positief over dat voorstel. Wel zien we dat kiezers van GroenLinks, PvdA, D66 en PvdD in meerderheid positief zijn, maar in minder mate dan de Amsterdamse kiezers van deze partijen.

Beide tabellen laten -wederom- zien, hoe groot de verschillen zijn t.a.v. dit onderwerp tussen kiezers van GroenLinks, PvdA, PvdD en D66 aan de ene kant en kiezers van FVD, VVD, CDA, PVV en 50PLUS aan de andere kant. Maar ook hoe verschillende de kiezerssamenstelling is in Amsterdam t.o.v. de rest van Nederland. De eerste vier partijen haalden bij de laatste verkiezingen landelijk 31% en de laatste vijf partijen haalden landelijk 50%. Maar in Amsterdam was de verhouding volledig andersom 57% : 27%.

Oordeel over voorstel om in 2030 geen benzine- en dieselauto's binnen de ring van Amsterdam toe te laten (wonen niet in Amsterdam)

verticaal gepercenteerd	Buiten Amsterdam	Stemt nu									
		VVD	CDA	D66	GrLnks	PvdA	PvdD	SP	FVD	PVV	50Plus
Positief	27%	24%	21%	56%	73%	51%	55%	40%	6%	4%	13%
Neutraal	14%	11%	28%	25%	17%	19%	22%	15%	8%	6%	14%
Negatief	57%	63%	47%	17%	9%	29%	22%	43%	85%	90%	71%
Weet niet/geen antwoord	1%	3%	3%	2%	0%	1%	1%	2%	1%	0%	1%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Op 23 mei a.s. vinden de verkiezingen plaats voor het Europese Parlement. In vergelijking tot andere landelijke verkiezingen is de opkomst bij deze verkiezingen laag. De laatste vier keer lag de opkomst tussen de 30% en 40%. Alleen tussen 1979 en 1989 lag de opkomst tussen de 48% en 58%.

Omdat er -in eerste instantie- maar 26 zetels zijn te verdelen voor Nederland is de kiesdeler 3,85%. Wordt dat percentage niet behaald dan krijgt een partij zeker geen zetel. Restzetels worden pas toegekend als die 3,85% gehaald wordt.

Door die lage opkomst wordt normaliter de uitslag van deze verkiezingen sterk bepaald door de mate waarin de partijen hun eigen kiezers kunnen laten opkomen.

De patronen van de laatste drie verkiezingen voor het Europees Parlement, in relatie tot de peilingen die toen door Peil.nl werden gehouden, laat twee effecten zien, die door de gedifferentieerde opkomst werd bepaald:

- Partijen met oudere kiezers doen het beter dan partijen met jongere kiezers
- Partijen met relatief veel kiezers die sceptisch zijn over de Europese Unie, doen het slechter dan partijen met kiezers die minder sceptisch zijn. Dus hun kiezers komen relatief slechter op bij deze verkiezingen.

Maar de verkiezingen voor het Europees Parlement van 2019 in Nederland kent één component, die anders is dan de vorige keren. Er zijn twee kandidaten, die voor hun Europese Partij de "spitzenkandidaat" zijn. En één ervan is behoorlijk populair in Nederland; Frans Timmermans.

Wij hebben aan de ondervraagden de deelnemende partijen voorgelegd aan de Europese Parlementsverkiezingen, inclusief de naam van de lijsttrekker en gevraagd of die partij/lijsttrekker een kans had op hun stem. Daaruit is op te maken hoeveel procent van de Nederlanders, die wel van plan zijn om te stemmen, die partij/lijsttrekker een kans geeft op een stem.

En dan blijkt dat de PvdA met Frans Timmermans als lijsttrekker een duidelijk extra aantrekkingskracht heeft. Circa 15% van de GroenLinks-kiezers bij PS2019 en 10% van de kiezers van D66, SP en Partij voor de Dieren zijn van plan de PvdA/Frans Timmermans te gaan stemmen.

Bij de meeste andere partijen zien we dat de lijsttrekker vrij onbekend is of -althans nu nog- geen meerwaarde oplevert. Ook dat kan aan de linkerkant de PvdA in de kaart spelen.

Ook aan de rechterkant van het politieke spectrum zou er een nog een effect kunnen uitgaan van de lijsttrekkers. Daar zien we nu dat die van FVD het hoogste scoort.

Over twee weken, als de campagne wellicht op gang is gekomen, komen we dan met een prognose voor de uitslag, waarbij de zichtbaarheid van deze kandidaten in de komende tijd wel eens cruciaal zou kunnen zijn voor de uiteindelijke uitslag.

Relevante percentages per partij in aanloop naar EP2019

<i>Procenten</i>	EP 2014	Peiling TK 5-5-2019	Geeft kans op stem EP2019	Versch. TK nu met EP2014	Verschil kans Tk nu
PvdA	9%	10%	21%	1%	11%
FVD		17%	21%	17%	4%
VVD	12%	15%	18%	3%	3%
GroenLinks	7%	11%	18%	4%	7%
PVV	13%	6%	15%	-7%	9%
CDA	15%	10%	15%	-5%	5%
D66	16%	7%	14%	-9%	7%
Partij voor de Dieren	4%	5%	10%	1%	5%
SP	10%	6%	9%	-4%	3%
ChristenUnie-SGP	8%	6%	8%	-2%	2%
50PLUS	4%	3%	6%	-1%	3%
DENK		2%	4%	2%	2%
VOLT			4%		4%
Overige partijen	2%	2%	5%		3%
Totaal	100%	100%	168%		